

ב"ה

התקשרות

קונטרס שבועי לאנ"ש חסידי חב"ד לחיזוק ההתקשרות
לכ"ק אדמו"ר רבי מנחם מענדל בהרה"ק רלו"י מליובאוויטש
זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע

שיחות • אגרות • פניני חסידות לפה"ש • הלכות, מנהגים וטעמיהם • ניצוצות • זמנים

א'ריג

ערב שבת קודש
פרשת נח
ל' בתשרי התשע"ח

יוצא לאור עלידי
צעירי אגודת חב"ד באה"ק

מורה שיעור ללימוד היומי ברמב"ם

ל' בתשרי ה'תשע"ח - ז' במרחשוון ה'תשע"ח

יום	יום בחודש	ג' פרקים ליום	פרק א' ליום	ספר-המצוות
ו'	ל' בתשרי	הלי תפלה וברכת כהנים פרק ח-י.	הלי דעות פרק ב.	מ"ע ה.
ש"ק	א' במרחשוון	פרק יא-יג.	פרק ג.	מ"ע ה.
א'	ב' במרחשוון	פרק יד-טו. הלי תפילין ומזוזה וסי"ת.. בפרקים אלו. פרק א.	פרק ד.	מ"ע כו. יב.
ב'	ג' במרחשוון	פרק ב-ד.	פרק ה.	מ"ע יג.
ג'	ד' במרחשוון	פרק ה-ז.	פרק ו.	מ"ע טו. יח.
ד'	ה' במרחשוון	פרק ח-י.	פרק ז.	מ"ע יז.
ה'	ו' במרחשוון	הלי ציצית.. בפרקים אלו. פרק א-ג.	הלי תלמוד תורה.. בפרקים אלו. פרק א.	מ"ע יד.
ו'	ז' במרחשוון	הלי ברכות.. בפרקים אלו. פרק א-ג.	פרק ב.	מ"ע יט.

זמני השבוע*

צאת הכוכבים	שקיעת החמה***	מנחה גדולה	חצות היום והלילה	סוף זמן ק"ש	זריחה החמה	זמן ציצית ותפילין	עלות השחר**		תאריך
							72 ד' לפני הזריחה	120 ד' לפני הזריחה	
6.27	6.02.8	12.55	12.25	9.35	6.55	5.57	5.36	4.49	ו', ל' בתשרי
6.26	6.01.7	12.55	12.25	9.35	6.56	5.58	5.36	4.50	ש"ק, א' במרחשוון
6.25	6.00.7	12.55	12.25	9.35	6.56	5.58	5.37	4.50	א', ב' במרחשוון
6.24	5.59.6	12.55	12.25	9.36	6.57	5.59	5.38	4.51	ב', ג' במרחשוון
6.23	5.58.6	12.55	12.25	9.36	6.58	6.00	5.38	4.52	ג', ד' במרחשוון
6.22	5.57.5	12.55	12.25	9.36	6.59	6.00	5.39	4.52	ד', ה' במרחשוון
6.21	5.56.5	12.55	12.25	9.37	7.00	6.01	5.40	4.53	ה', ו' במרחשוון
6.20	5.55.5	12.54	12.24	9.37	7.00	6.02	5.40	4.54	ו', ז' במרחשוון

* הזמנים מתייחסים לאזור המרכז. באזור ההרים והעמקים יש שינויים שעשויים להגיע למספר דקות.
 ** לגבי זמן עלות השחר הנהוג בחב"ד קיימות שלוש דעות. הבאנו את הזמנים לפי הדעה המוקדמת ביותר והמאוחרת ביותר, וראוי להחמיר לפי העניין.
 *** זמני השקיעה כאן הם לפי השקיעה הנראית. אולם אדה"י בסידורו 'סדר הכנסת שבת' מכיר בשקיעה האמיתית, המאוחרת ממנה "בכמו ארבע מינוטין" (לשון אדה"י שם. שיעור התלוי במיקום ובעונות השנה).

זמני הדלקת הנרות וצאת השבת

פרשת		ירושלים		תל-אביב		חיפה		באר-שבע	
צה"ש	הדה"י	צה"ש	הדה"י	צה"ש	הדה"י	צה"ש	הדה"י	צה"ש	הדה"י
6:37	5:26	6:39	5:40	6:38	5:31	6:37	5:26	6:40	5:44
6:31	5:19	6:32	5:33	6:31	5:23	6:31	5:19	6:34	5:37

צעירי אגודת חב"ד באה"ק ת"ו • יו"ר: הרב יוסף יצחק הכהן אהרונוב

מערכת: לוי יצחק שייקביץ, יוסף יצחק אולידורט

מו"ל: המרכז לעזרי שליחות, ת"ד 100 כפר חב"ד 6084000

טל' 03-3731777, פקס: 03-9606169, ISSN 0793-7474

אינטרנט: www.chabad.org.il דואר אלקטרוני: chabad@chabad.org.il

הלימוד מעצמותיהם של אנשי דור המבול

שני אמוראים טיילו בהרים גבוהים ומצאו את עצמות אנשי דור המבול

- מכל דבר שיהודי רואה או שומע יש ללמוד הוראה בעבודת ה' באופן של "מה רבו מעשיך ה'" • ככל שגדול כוחו של המנגד לקדושה, כך מתגלה כוחו של הקב"ה • הבירור של אנשי דור המבול – שעצם מציאותם נהפכת לטוב • משיחת כ"ק אדמו"ר נשיא דורנו

וצריך להבין:

(א) מהי ההוראה שיש ללמוד מסיפורים הנ"ל – אודות הליכת האמוראים בהרים הגבוהים בעצמות של אנשי דור המבול כו' – בעבודתו של כאו"א מישראל!?

(ב) ועיקר: כיצד מגיעים אמוראים [ובפרט אמוראים כאלו שמפליגים בשבחם, "שהם חסד ויסוד דז"א דתיקון"] "לטייל" על הרים הגבוהים כו' – אמוראים צריכים להמצא ב"מקום תורה", "עיר גדולה של חכמים ושל סופרים" (כלשון המשנה (אבות פ"ו מ"ט)), לשבת בבית המדרש ולעסוק בתורה, ומה יש להם לטייל על הרים הגבוהים!?

ובפרט כאשר מדובר אודות ענין הקיטור עם היפך הטהרה – הליכה בעצמותיהם של אנשי דור המבול, שגם לדעת רשב"י (בעל הזהר) שעכו"ם אינם מטמאין באוהל, הרי הליכה על עצמות אינה קשורה עם טומאת אוהל בלבד, אלא גם עם טומאת מגע!

וכפי שיתבאר לקמן.

ב. ...הביאור בהערות אדמו"ר:

לכל לראש – יש לבאר את ההוראה שלמדים מסיפור הזהר – בעבודתו של יהודי לקונו: כאשר יהודי לומד את הסיפור אודות העצמות

א. בהערות אדמו"ר על הזהר דפרשתנו (לקוטי לוי"צ ע' כג) מובא סיפור הזהר (סב, א): "ר' חייא ור' יהודה הוו אזלי בארחא, ומטו לגבי טורין רברבן, ואשכחו ביני טוריא גרמי בני נשא דהוו מאינן בני טופנא [מצאו בין ההרים הגדולים עצמות אנשי דור המבול], ופסעו תלת מאה פסיען בגרמא חדא [ומזה ראו את גודל קומתן של אנשי דור המבול – שבעצם א' הלכו שני בני אדם מהלך של שלש מאות פסיעות!], תוהו אמרו היינו דאמרו חברנא דאינן לא הוו מסתפי מדינא דקב"ה, כמה דכתיב ויאמרו לאל סורו ממנו וגו'". ובהערות אדמו"ר מבאר ענין זה באותיות הקבלה – בחינתם של ר' חייא ור' יהודה, חסד ויסוד דז"א דתיקון, ולעומתם בלעז"ז – טורין רברבן, ו"ק דתוהו, בבחי' גסות וגבהות כו', וזהו מה שמצאו שם את העצמות של אנשי דור המבול – "שהיו ג"כ מבחי' תוהו, והיו בתוקף הגבורות כו' ע"ד כמו ההרים שהיו רברבן". כמבואר שם בארוכה כל פרטי הענין.

וממשיך בהערות אדמו"ר: "ולקמן דס"ג ע"א איתמר ר' חייא ור' יוסי הוו אזלי בארחא, אעראו בהני טורי דקרדו [הרי אררט" – כמ"ש בדרך אמת כאן], חמו רשימין בקיעין בארחא דהוו מן יומי דטופנא כו'", ומבאר בארוכה את פרטי הדברים באותיות הקבלה.

לכל לראש – הענין ד"מה רבו מעשיך ה" ו"מה גדלו מעשיך ה", היינו, שכאשר יהודי מתבונן בגודל קומתו ותקפן של אנשי דור המבול, הרי הוא מתפעל מגדולת ה' שברא ברואים כאלו. ובעומק יותר – הכרת גבורתו של הקב"ה באופן ד"מן אבנא דמתגושש ב' אתון ידעין גבורתו": כאשר המלך יוצא להלחם עם מנגד – הנה ככל שיגדל כחו של המנגד, רואים יותר את חזקו ותקפו של המלך שמנצח במלחמתו את המנגד. וכמבואר בדרושי ההילולא (המשך באתי לגני השי"ת) שבשביל נצחון המלחמה מבזבז המלך את האוצרות הגנוזים וכמוסים כו', שזמה מובן שמדובר אודות מנגד חוק ביותר, שאין אפשרות לנצחו בדרכים רגילות, אלא ע"י בזבוז האוצרות הכי נעלים, ואז רואים את כחו וגבורתו של המלך – שמצליח לנצח אפילו מנגד חזק ביותר.

ובנוגע לענינו: כאשר רואים את חזקם ותקפם של אנשי דור המבול, ש"לא הוה מסתפי מדינא דקב"ה", ועד כדי כך שאם היו במצב של אחדות היו עוזרים להם גם השמות העליונים [ע"ד המבואר בתו"א סוף פרשתנו בנוגע לדור ההפלגה עליהם נאמר ש"לא יבצר מהם כל אשר יזמו לעשות"] – הרי זה מוסיף ב"אתון ידעין גבורתו", שניצח (כביכול) מנגד גדול כזה.

ד. והנה, הברור האמור לעיל [ההתבוננות ד"מה גדלו מעשיך ה", והכרת גבורתו של הקב"ה מן אבנא דמתגושש ב"י] הרי זה רק באופן שאצל יהודי נפעל עילוי והוספה בעבודת ה' כתוצאה מענין זה, אבל אין זה עדיין הברור דאנשי דור המבול עצמם. ואדרבה: ביחס אליהם הרי זה ענין של דחי'.

ומכיון שלעתיד לבוא יקויים היעוד "והיתה לה' המלוכה" בכל העולם כולו, "לית אתר פנוי מיני", היינו, שלא תשאר אפילו נקודה אחת שלא תתברר לגמרי – בהכרח לומר שישנו גם הברור דאנשי דור המבול עצמם, באופן חיובי (נוסף על זה שעל ידם נוסף עילוי בעבודתו של יהודי).

והביאור בזה:

מבואר בכ"מ ששלימות העבודה היא – לא רק באופן של אתכפיא, כי אם באופן דאתהפכא חשוכא לנהורא, "זדונות נעשו לו כזכות", עד

של אנשי דור המבול, שהלכו על עצם א' שלש מאות פסיעות, שכל זה מורה על גודל קומתם חוזקם ותוקפם של אנשי דור המבול, ומסבירים לו שאנשי דור המבול היו מבחי' התווה, ולכן "היו בתוקף הגבורות והדינים גדולים מאד", כפי שענין זה מתבטא גם בגודל העצמות שלהם, שהרי "עצם" מורה על קושי ותקיפות כו', ש"לא הוה מסתפי מדינא הקב"ה", ועד שהקב"ה הוכרח לאבדם מן העולם לגמרי [כמבואר גם בפרש"י סוף פרשתנו (יא. ט)] – הרי זה מעורר אותו על קיום הוראת חז"ל (תענית כ, ב) "לעולם יהא אדם רך כקנה ואל יהא קשה כארו".

ובפרט ע"פ המבואר בכ"מ שהחילוק שבין "רך כקנה" ל"קשה כארו" – הוא ע"ד ובדוגמת כללות החילוק שבין עולם התיקון לעולם התווה.

ג. הביאור בעצם הענין – מה ש"אמוראים" הלכו ב"טורין רברבן" (או "טורי דקרדו"), בתוך העצמות של אנשי דור המבול:

כללות הענין דברור העולם צריך להיות בכל עניני העולם, כולל – הענינים שלמטה מטה ביותר, עד לתכלית השפלות – אנשי דור המבול, שגם ענינים אלו מוכרחים סוכ"ס להתברר ע"י עבודת בני'.

וזהו הענין דהליכת האמוראים ל"טורין רברבן" בעצמות של אנשי דור המבול – כדי לפעול את הברור בענינים אלו.

דהנה, ידועה תורת הבעש"ט עה"פ "מה' מצעדי גבר כוננו", שכאשר יהודי מגיע למקום מסויים, עליו לדעת שההשגחה העליונה הביאה אותו למקום זה, כדי לפעול ענין מסויים במקום זה. וכסיפור הידוע אודות ה"מעייין" שהמתין מששת ימי בראשית עד שיבוא יהודי (לאחרי שההשגחה העליונה הביאה אותו למקום זה) ויברך "שהכל נהי' בדברו" על מי המעיין.

ומכיון ש"מה' מצעדי גבר כוננו" – מובן, שכאשר יהודי מוצא שההשגחה העליונה הביאה אותו למקום בלתי רצוי, עליו לדעת שתפקידו לפעול את בירור המקום. ועד"ז בענינו – בואם של האמוראים ל"טורין רברבן", כדי לפעול בהם את ענין הברור.

ובזה כמה אופנים:

ל"זכיות" ממש.

וכפי שמצינו בנוגע ליוהכ"פ – שהיו קושרים "לשון של זהורית" (לא רק על השעיר לעזאזל, כי אם גם על השעיר לה', כלומר: אף שעבודת היום היתה בבגדי לבן דוקא, אפילו ללא ה"שני" שהי' בשמונה הבגדים, אעפ"כ, היו קושרים חוט של שני גם על השעיר לה', כדי להדגיש את הפיכת הדבר כו'.

ובלשון הידוע: "מצעות שהציעה לו באיסור הציעה לו בהיתר". ולכאורה תמוה: לשם מה צריכים להשתמש באותם ה"מצעות", וכי יש מחסור ב"מצעות"?! – אלא בזה מודגש הענין דאתהפכא, שאותם המצעות שהשתמשו בהם לענין של איסור מתהפכים לטוב.

וכתורת הבעש"ט בענין "סור מרע ועשה טוב" – לעשות מ"רע" גופא "טוב", "עשה טוב" מענין ה"רע" גופא. כלומר: התחלת העבודה היא אמנם באופן ד"סור מרע" – אתכפיא, אכל לאח"ז באים לשלימות העבודה באופן דאתהפכא. שמהפכים את הרע גופא לטוב.

ועד"ז מובן בנוגע לבירור דאנשי דור המבול – שעצם מציאותם נהפכת לטוב.

ד. ביאור הענין:

מציאותם האמיתית של אנשי דור המבול, מצד שרשם ומקורם למעלה, היא בחינה נעליה ביותר – אורות מרובים דעולם התוהו.

וכמוכן גם ממארוז"ל בענין כ"ו פעמים "כי לעולם חסדו", דקאי על כ"ו דורות ראשונים (עד מ"ת) שהיו ניזונין בחסדו של הקב"ה (משא"כ לאחר מ"ת שאז ישנו ענין של דין אם ראויים לכך כו') – חסד שלמעלה ממדידה והגבלה, חסד דעולם התוהו, הנקרא בשם "גדולה".

וענין זה קאי – בעיקר – על עשר הדורות שמאדם עד נח (כולל – אנשי דור המבול), כי: בזמנו של אברהם אבינו התחיל כבר כללות ענין ההכנה למתן תורה, ובכללות יותר – מומנו של נח, כמוכן ממה שאומרים את הפסוק "גם את נח באהבה זכרת" בין פסוקי זכרונות בתפלת מוסף דר"ה (ראה המשך תער"ב פר"א). ועפ"ז נמצא שעיקר הענין דניזונין בחסדו של הקב"ה (חסד דעולם התוהו) הי' אצל עשר הדורות שמאדם עד

נח.

ומכיון שמצד שרשם ומקורם הם בדרגא נעלית ביותר, אלא שנפלו למטה מטה ביותר כו' – יכול להיות אצלם ענין הבירור באופן דאתהפכא, ואז מתעלים הם לשרשם ומקורם בעולם התוהו.

כלומר: בנוגע לאנשי דור המבול – הנה מצד חיצוניות הענינים, נפלו הם למטה מטה ביותר, אבל מצד פנימיות הענינים, שרשם ומקורם, הם בתכלית העילוי.

ועד"ז מצינו בנוגע לענין המבול – שישנם בו ב' ענינים: (א) "שבלה את הכל כו'" (פרש"י פרשתנו ו, יז) – ענין בלתי רצוי, מצד חיצוניות הענינים, (ב) ענין של טהרה, בדוגמת ענין המקוה (ארבעים יום כנגד מ' סאה) – מצד פנימיות הענינים.

וכאמור – מכיון שמצד שרשם ומקורם הם בדרגא נעלית ביותר, יכול להיות הבירור גם בחיצוניותם, באופן דאתהפכא.

ו. והנה, ענין הבירור נפעל – לכל לראש – עי"ז שיהודי לומד אודות ענינים אלו בתורה, ע"ד הענין דכל העוסק בתורת עולה כאילו הקריב עולה.

ובפרט ע"פ המבואר בכ"מ שכל הענינים שאודותיו מדובר בתורה, הנה כפי שנמצאים בתורה (לפני שיורדים ונמשכים במציאות העולם) הם בתכלית הטוב, ע"ד הענין ד"יעקב ועשו האמורים בפרשה", שגם "עשו" – כפי שהוא בתורה ("בפרשה") הוא טוב.

[וע"ד המבואר בכ"מ שגם קס"ד שבתורה הוא חלק מהתורה, ואפילו ענין שהתורה עצמה אומרת עליו שהוא "בדוּתא" – כמ"ש אאמור" (לקוטי לוי"צ אגרות ע' רסו) ש"ה' עצמו אומר ההלכה, והוא עצמו אמר שבדוּתא היא"].

ולכן, עי"ז שלומדים בתורה אודות אנשי דור המבול, כולל גם לימוד סיפור הזהר הנ"ל – אזי מעלים ענינים אלו לשרשם ומקורם (כפי שהם בתורה), לעולם התוהו.

ועפ"ז יובן גם מה שמצינו שהמשנה (אבות פ"ה מ"ב) מדברת אודות העשרה דורות שמאדם עד נח, דלכאורה, לשם מה לדבר בנגותם של בני-אדם, ובפרט כאשר מדובר אודות עשרה דורות?! – אלא עי"ז שהתורה מדברת אודותם, נפעל אצלם ענין הבירור.

לגבול הקדושה.

ת. ההוראה מכל האמור לעיל בעבודת האדם: כאשר יהודי יוצא לעולם ורואה דבר בלתי רצוי ("א ווילדע זאך") המנגד לקדושה, וענין זה הוא בתוקף גדול ביותר, לא רק בפנה נדחת בלבד, כי אם באופן שהולך ומתפשט לאורך שלש מאות פסיעות - הנה לכל לראש אומרים לו שאינו צריך לפחד מזה, ואדרבה: עליו לדעת שמכיון שפגש ענין זה, הרי זו הוכחה שענין זה שייך אליו, היינו, שתפקידו לברר ענין זה ולהפכו לקדושה. וביורר זה נפעל - לכל לראש - עי"ז שמנצל זאת להתבוננות ד"מה גדלו מעשיך ה", ויהירה מזו: הפיכת הדבר לקדושה - אתהפכא חשוכא לנהורא, כנ"ל בארוכה.

ט. ויה"ר שבקרוב ממש נזכה לכללות הענין ד"נח נח" ב"פ - נייחא בתחתונים ונייחא בעליונים, עד לתכלית השלימות שבזה - לא רק נח"ר דנברא, כי אם גם נח"ר דבורא.

ומזה באים לפרשה שהולכים לקרוא בתפלת מנחה, "רעוא דרעוין": "לך לך מארצך וממולדתך ומבית אביך אל הארץ אשר אראך", היינו, שכל בני" באים אל הארץ אשר אראך" - ארץ אשר תמיד גו' עיני ה' אלקיך בה מרשית השנה ועד אחרית שנה,

"בנערינו ובזקנינו בבנינו ובבנותינו", "קהל גדול ישוּבו הנה" - שלימות העם, ובאופן ד"כל יושבי' עלי", שאז נפעלת שלימות בארץ ישראל גופא, ביחד עם שלימות התורה ומצוותי' - כמצות רצונך, ובאופן ד"כי ירחיב ה' אלקיך את גבולך" - נוסף על הענין דשלימות הארץ.

וכל זה - תיכף ומיד, "מיד הן נגאלין", בגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו, במהרה בימינו ממש, בעגלא דידן.

(קטעים מהתועודות ש"פ נח - בדר"ח מרחשון תשד"מ; תורת-מנחם תשד"מ א', עמ' 410)

וזהו כללות ענין הבירור - שמעלים אותם לשרשם ומקורם בשם ס"ג, היינו, שכאשר הענין ד"גס" (גסות ומציאות, התוקף דלעו"ז, "קשה כארז") מתברר ע"י שם מ"ה. הרי הוא מתהפך ועולה לשרשו ומקורו - שם ס"ג. שלמעלה משם מ"ה (המברר), וע"ד הענין ד"נקבה תסובב גבר". ויתירה מזו: עי"ז ישנם ב' המעלות דתוהו ותיקון גם יחד - כידוע שהמעלה דתוהו היא ששם ישנם אורות מרובים. והמעלה דתיקון היא ששם ישנם כלים מרובים, ולכן, כאשר נפעל הבירור דעולם התוהו - אזי נמשכים האורות המרובים דתוהו בכלים המרובים דתיקון. וענין זה יהי' לעתיד לבוא, כמבואר בכ"מ.

ז. עפ"ז מובן כללות ענין הליכת האמוראים ל"טורין רברבן" בעצמות דאנשי דור המבול: כוונתם של אמוראים אלו היתה - לפעול את הבירור דאנשי דור המבול, עי"ז שבאו למקום שבו היו מונחים עצמותיהם (כמדובר לעיל בענין "מה" מצעדי גבר כווננו"), ובהיותם שם עסקו בלימוד התורה (ובפרט בחלק התורה שבו מדובר אודות אנשי דור המבול), שע"ז העלו אותם לשרשם ומקורם.

ובפרט כאשר לימוד התורה הי' תוך כדי הליכתם בעצמות דאנשי דור המבול, היינו, שמציאותם של אנשי דור המבול היתה ה"ארץ" שבה הי' מדרך כף רגלם של האמוראים בעת עסקם בתורה, והרי מבואר בכ"מ שכאשר יהודי לומד תורה במקום מסויים - אזי מתברר המקום שעליו דורך בעת לימודו. ויש להוסיף בזה:

מצינו אצל אברהם אבינו שע"י הליכתו בארץ - "קום התהלך בארץ לארכה ולרחבה" - "קנה מקום הילוכו" (ראה ב"ב ק, א), כמבואר בארוכה בראשונים ואחרונים.

ועד"ז יש לומר בנוגע להליכתם של האמוראים בעצמות דאנשי דור המבול - שע"ז נעשו עצמות אלו קנינים ורכושם של האמוראים, ועי"ז באו

טהרת העולם תלויה ביחיד

מנוחת העולם מעין לעתיד

...כאשר מדברים אודות המצב שיהיה בגאולה האמיתית והשלימה עליידי משיח צדקנו – "וערבה לה' מנחת יהודה וירושלים כימי עולם וכשנים קדמוניות" – מקשרים את העניין ד"ימי עולם" עם "ימי נח", שנאמר "כי מי נח זאת לי", כנזכר לעיל בארוכה.

ועניין זה מהוה הוראה לכל אחד ואחד מישראל – מכיוון ש"התורה היא נצחית":

כאשר יהודי מתבונן סביבו ורואה ש"החושך יכסה ארץ וערפל לאומים", והוא בעצמו צריך לצאת ולהלחם עם העולם כולו, וביודעו שכאשר יוצאים למלחמה אי אפשר לדעת מי יהיה המנצח וכו', הרי יכול לבוא לידי נפילת הרוח וכיוצא בזה – הנה . . . מסבירים לו את ההוראה הנלמדת מהתחלת פרשת נח: "אף-על-פי שנה היה לפני מתן תורה, ועמד אחד ויחיד נגד העולם כולו שהיה במעמד ומצב דתכלית הירידה – הנה עליידי עבודתו ופעולתו והנהגתו באופן ד"צדיק תמים" נחל ניצחון מוחלט בתכלית השלימות, עד כדי כך שפעל "עולם חדש" לגמרי, ופעל את העניין ד"וירח ה' את ריח הניחוח", ובאופן ד"נח נח" ב' פעמים, נייחא בעליונים ונייחא בתחתונים, כלומר, שנה לבדו פעל שכל העולם כולו יהיה במעמד ומצב דתכלית השלימות.

ועד כדי כך – בדוגמת שלימות העולם בגאולה האמיתית והשלימה עליידי משיח צדקנו . . . שלכן מקשרים את העניין ד"וערבה לה' מנחת יהודה וירושלים" . . . עם מעמד ומצב העולם בימי נח – "כימי עולם, כימי נח".

(משיחת ר"ח חשוון תשמ"ג, התוועדות תשמ"ג כרך א, עמ' 366-370)

הכוח לבירור העולם – מהשלום בתיבה

...בכדי לפעול טהרת הארץ . . . נדרשים שני עניינים: (א) טהרת העולם שנפעלת עליידי הביטול ד"ותשחת" ו"חמס" בארץ עליידי המבול ש"בלה את הכל כו". (ב) הפעולה החיובית דבירור וזיכוך העולם (ולא שבירת העולם).

ויש לומר, שבכללות נפעל זה עליידי (א) המבול שטיהר את העולם מ"מלאה הארץ חמס", עליידי "בלה את הכל" (כל מה שחוץ מן התיבה) שבגלוי הרי זה היפך מנוחת וקיום העולם. ו(ב) תיבת נח, שעליה ציווה הקב"ה "עשה לך תיבת גו", שבזמן המבול (ש"בלה את הכל") יימצאו נח ובני ביתו בתיבה, וינצלו ממי המבול ויישארו במציאותם, ואחר כך הרי זה נותן כוח לפעול העבודה בבירור וזיכוך העולם בדרך נייחא (לעליונים ולתחתונים), לא עליידי ביטול העולם:

...בתיבה (וכל הנמצאים בה – כל סדר השתלשלות) שרר מצב של שלום ומנוחה מעין לעתיד לבוא – "וגר זאב עם כבש גו' לא ירעו ולא ישחיתו גו", כיוון ש"כי מלאה הארץ דעה את ה'" [היפך הגמור מהמצב בעולם אז – "מלאה הארץ חמס"].

ומזה בא הכוח, שאחר כך כאשר יהיה "צא מן התיבה" ובכל הזמנים לאחרי זה – יוכלו לפעול בירור וזיכוך העולם, באופן שהעולם עצמו יתעלה (באופן של נייחא).

(משיחת ש"פ נח תנש"א, התוועדות תנש"א כרך א, עמ' 236)

מי טהרה

יחס יוצא מן הכלל, שהתבטא בעזרה יוצאת דופן לבניית מקוואות, הפגין הרבי כלפי המרכז הארצי למען טהרת המשפחה • ב'770 נערכו מגביות למען המרכז בעידודו של הרבי • כשהרבי רכש מקווה בתשלום מלא • הרבי קבע: בתור נשיא כבוד לא ליטאי ולא חסידי!...

רב תודות לך עבור הידיעה החדשה והמשמחת בקשר לבנייתה של מקוה נוספת. כהרגלי בעבר, על אף בלי נדר, הנני מצרף בזה תרומתי בסך – \$18 דולר בהשתתפותי ובתפילי שתלך מחיל אל חיל בעבודתך הפוריה.

בהזדמנות זו הנני להביע השקפתי בקשר לשיטות של מרכז הארצי לטהרת המשפחה בארץ ישראל. נדמה לי שהם מדקדקים יותר מדי בדרישותיהם בקשר למקוה, ובקשות רבות נדחות. כפי ששמעתי ממוורי חמי זצ"ל אפילו שאין כסף מוכן בקופה יש צורך ללוות למען בניית מקוה חדשה. כי הלואה יכולה להפרע ומקוה אינה יכולה להדחות. כמוכן היכן שכספים מוכנים ביד אבל נמנעים מפאת ציפיה למשהו יותר חשוב ונחוץ, אז אין כל הצדקה לדחות בקשה לעזרה לבנות מקוה חדשה. אני מניח שהמרכז הארצי מבססת את פעולותיהם על חשש שמא יהיה מחסור בכספים אם הם יהיו ותרנים יותר. אף על פי כן אם מרכז הארצי בארץ יקבלו אחריותו של הועד האמריקאי ובמיוחד אחריותך האישית בהיותך יו"ר הועדה שכספים נמצאים, אז הם יוכלו לגשת לפעולות ברוח טובה יותר.

אני מעוניין להעיר הערה הנ"ל ע"י בדיקת דו"ח ומציאתי שהתקציב היה מכוסה בסכום הגון במזומן ביד, בעת שיודע אני שבקשות לעזרה נתקבלו ובקשות נדחו.

הנני להדגיש שוב שאינני שואף להפחתת הערכתם של חברי הועד. מטרתי היחידה היא לייעץ ולהתוות דרך איך לבטל חששותיהם אשר בלי ספק הוא הגורם היחיד לדחיית הבקשות.

בברכה

ראשי 'מפעל הטהרה המרכזי' – המרכז הארצי למען טהרת המשפחה, ה"ה אפרים זלמן הלפרין; יהושע לוי ואלימלך מרדכי (מקס) שרייבר – עמדו בקשר מתמיד עם הרבי, וזכו לעידודים הדרכות, ואף לסיוע כספי.

הרב הלפרין היה המייסד; הרב לוי סייע בידו ולימים מילא את מקומו; ואליהם הצטרף מר שרייבר – נגיד חשוב שהתגייס נפשית וכלכלית לתמוך בהקמת המקוואות ברחבי ארצנו הקדושה. כך, למשל, בשנת תשכ"ה העביר להם הרבי רשימה חשאית של כ-2,500 חסידים ואוהדי חב"ד בארצות-הברית לצורך גיוס משאבים.

לכל מקווה שזכה לעזרת מר שרייבר, שיגר הרבי מצדו תרומה על סך \$18.

מדהים להיווכח בעשרות (!) מכתבי עידוד וברכות שכתב לו הרבי במשך השנים, וחושפים את החשיבות הגדולה שראה הרבי בארגון.

(תרגום חילופי המכתבים – שנכתבו באנגלית – הינו מתוך ארכיון הועד הארצי, שכנראה תורגמו על ידם, מיד עם קבלתם, משם נלקחו, ועל אחריותם).

הנה מכתב לדוגמה:

בע"ה.

ב"ה, כ"א אדר א' תשכ"ה

ברוקלין נ.י.

מר אלימלך מרדכי שרייבר

55 ווילבוד עוו.

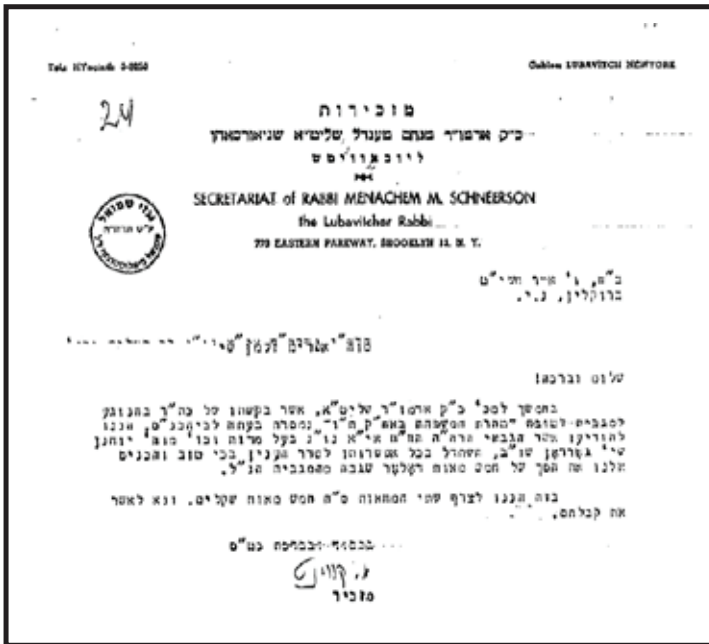
נוארק נ.דו.

שלום וברכה,

קבלתי מכתבך מיום 12 לפברואר והמצורף.

מ. שניאורסאהן
**"היכן אפשר
להשיג רב
כמוהו"**

אחרי מלחמת ששת הימים ביקר מר שרייבר בארץ־הקודש, ובשובו (5.12.68) כתב לרבי: "הרב שניאורסון היקר, זה עתה חזרתי מארץ ישראל. הנני מביא אתי ד"ש משלמה אהרן הניג ושלמה ויסברג שטפלו במבצע תפילין על יד הכותל המערבי מהבוקר עד הערב. היו עסוקים בודאי. זה היה תענוג לראות כל כך הרבה אנשים מניחים תפילין. גם ד"ש מאייזיק קאראסיק

מכתב המזכירות המבשר על 'מגבית' שהתקיימה ב-770 למען המרכז

המומחה הראשי בהנחת התפילין. יצאנו לכפר חב"ד להעביר התכניות למקוה חדשה שאנו בונים בכפר חב"ד ולהראות להם רק היכן התוספת החדשה הזאת תושם... זה באמת תענוג לראות בנין יפה שתיכנה. אנו מקוים להתחיל בכניה תוך 30 יום, ב"ה.

"בית המדרש בכפר חב"ד הוא הגדול והיפה ביותר מה שראיתי, עד עתה. גם אנו בונים מקוה בכפר עציון החדש שיושלם בעוד כחודשיים בערך. מאד נעים לראות קבוץ דתי וישיבה, בית ספר ומקוה ע"י הקיבוץ. מצורף בזה העתק מכתב שכתבתי לפני שעזבתי לארץ ישראל. מזה תוכלו לראות ולקבל תמונה על השתדלותנו בבניית מקוואות בארץ ישראל בהתאם לצורך הדחוף בענין זה.

"ד"ש אישי ושלום, מקס שרייבר".

כך הודיע מר שרייבר לרב יהושע לוי, לאחר שביקש ממנו להכין טבלה מיוחדת להנציח את סיועו של הרבי להקמת מקוואות הטהרה:

"הרב לוי,
"הרבי מליובאוויטש שולח אלי עבור כל

מקוה - \$18. הוא שלח לי עבור 88 מקוואות סך - \$1,584. היכן אני יכול להשיג רב כמוהו. כעת הנך מבין למה הנני מבקש טבלת קלף עבורו, כמו שכתבתי אליך לפני יומיים.

"בבקשה להזדרז להסדיר טבלה זו בכפר חב"ד בהתאם לבקשתי במכתב אליך.

"שלום, מקס שרייבר".

קשר מכתבים הדוק

בשנת תשל"ל שילם הרבי סכום מלא של בניית מקוה - ומר שרייבר מדווח לרב יהושע לוי (17.7.70):

"הנני מצרף 2 מברקים עבור 2 מקוואות שמכרתי. 1. להאדמו"ר מליובאוויטש הרב מנחם מ. שניאורסאהן.. בבקשה לשלוח תודה רבה מיד ואלי העתק".

להלן מכתבים אחדים ששיגר הרב יהושע לוי לרבי:

"למעכ"ק הגאון הצדיק המפורסם עטרת תפארת ישראל והדרו אדמו"ר שליט"א מליובאוויטש

"ובזה אנו להביע לכ"ק שליט"א ברכה מקרב לב על ההוראה להעביר את המגבית השנתית בבית הכנסת של כ"ק שליט"א והובא אל הקודש על ידי המגבית הזאת הסכום של 768 דוללר.

"יארך השי"ת ימי ושנות כ"ק שליט"א ולקבל עם כל בית ישראל את פני משיח צדקנו ולחזות בבנין בית הבחירה ולאכול מן הפסחים ומן הזבחים. החותם "כ"ר בהרכנת ראש לקבל ברכת קדשו, יהושע בן חי".

ומכתב נוסף:

"למעלת כבוד גבאי ביהכ"נ של כ"ק אדמו"ר עטרת תפארת ישראל שליט"א מליובאוויטש.

"לידי הרה"ג הרה"ח העסקן המפואר ר' יוחנן גורדון שליט"א!

"הננו מתכבדים לאשר בזה קבלת הסך 703.00 (שבע מאות ושלשה) דולר, שנאספו ע"י מע"כ בביהכ"נ של כ"ק אדמו"ר שליט"א למען מפעלנו הקדוש.

"הדגשנו כבר בפעמים קודמות את ערכו של מפעלנו ופעולותיו למען הצלת הטהרה בארצנו הק', ובמשך השנה האחרונה זכינו, בע"ה, לעשות גדולות ונצורות בשטח זה. אך התפקידים עוד הולכים וגדלים, ואשריכם שזכיתם להיות נמנים בין הנוטלים חלק בפעולות אלה.

"וזכות מצוה גדולה זו תכן עליכם להתברך ממקור הברכות בשפע ברכה והצלחה בכל מעשה ידיכם. ותזכו להוסיף חיל בפעולותיכם החשובות בכלל ובפרט להפיץ המעינות חוצה להגדיל תורה ולהאדירה, ויה"ר שנוכה במהרה לראות בהרמת

מכתב מזכירות הרבי שצורף להמחאה ע"ס 400 שקל - דמי ה'מגבית' שנאספה

"אחרי התנאת קידה,

"גיי"ק של אדמו"ר שליט"א האירו לעינינו בראותנו את ההתענינות של כ"ק שליט"א בכל הנעשה והנשמע בשטח עבודת הקודש של מפעלנו הקדוש, אנו יכולים להודיע על התקדמות מתמדת ותדירה בעבודה קדושה זו. אין כמעט יום שלא תיעשה על ידי המפעל פעולה טובה אם בעזרה לבנין, תיקון ושכלול מקואות טהרה או בתעמולה והסברה למען חזיון טהרה ישראל, ואין לנו כי נפשות רבות ניצלו לחיי טהרה הודות לפעולות קדושות אלו, אנו שמחים כאשר אנו רואים שכל יום יום גוברות הקדשות לעזרה אם לבנין או להרחבת או תיקון מקוה טהרה או סתם בקשה לקבל חוברות הסברה ודינים אבל מאידך כואב הלב כאשר אנו רואים שאמצעינו מצומצמים ביחד להדרישות והבקשות האלו או ביחס למה שאפשר ולמה שחייבים לעשות ולפעול.

"ובצאתנו אנו לחתום ברכה יאריך השי"ת ימי ושנות אדמו"ר שליט"א בטוב ובנעימים ולהפיץ מעיינות התורה הנגלית והחסידית והרבה הדעת כמים לים מכסים.
 "כ"ד הכו"ח בהרכנת ראש לקבל ברכת קדשו שליט"א, יהושע לוי בן חי"

תזכורת למגבית ב-770

"כ"ד שבט תשכ"ג
 "לכבוד מאורן של ישראל עטרת תפארתו
 "רבינו הגה"צ אדמו"ר מליובאוויטש שליט"א
 "אחרי החנוּאת קידה,
 "אנו בשורות אלו להביע לכ"ק שליט"א תודה לבכית נאמנה על נדבת לבו של כ"ק פעמיים ח"י דוללאר אשר שולחו לידי גובר ועסקן מפעלנו הדגול רא"מ שרייבער הי"ו.
 "התרומה הזאת וגם מכתבו של כ"ק שליט"א וכן כללות ההתענינות בכל מה שנוגע למפעלנו ופעולותיו - הנה כל זאת הרי זה גורם חיזוק ועידוד לעסקני המצוה אשר הנם זקוקים לחיזוק ועידוד, כי העול הוא כבד מנשוא, ובשם תו"כ נשיאנו הגאון האדיר מטשעבין שליט"א ובשם ההנהלה כולה אנו שולחים ברכה מקרב לב ומתפללים לאריכות ימי ושנות כ"ק שליט"א בכריות גופא ונהורא מעליא ולזכות עם כל בית ישראל לקבל טהרה פני משיח צדקנו גואלנו אמת.
 "בכל הכבוד והיקר, יהושע בן חי' לוי
 "המרכז הארצי למען טהרת המשפחה בארץ ישראל
 "ירושלים

"נ.ב. דרך אגב נרשה לעצמנו להזכיר שוב את דבר המגבית השנתית בבית מדרשו של רבינו שליט"א אשר השנה עוד לא נעשה. הנז"ל".

"ההכנסות התמעטו"

"י"ג לח' טבת תשכ"ז
 "למעלת כבוד קדושת אדוננו מורנו ורבנו, פאר הדור ומנהיגו,
 "רבן של ישראל כ"ק אדמו"ר שליט"א מליובאוויטש
 "שלום ורוב ברכה,
 "בזה הננו מתכבדים להמציא לכ"ק אדמו"ר

קרן התורה והקדושה בארצנו הק' ובתפוצות, ולביאת גואלנו צדק בב"א.
 "ברגשי כבוד והוקרה ובברכת התורה מציון וירושלים עיה"ק
 "יהושע לוי, המרכז הארצי למען טהרת המשפחה."

מצוקה כספית

"ח"י מרחשון תשכ"ג
 "למע"כ חמדת ישראל עטרת תפארתנו מראשי גלוותא
 "הרב הגאון הצדיק המפורסם כ"ק אדמו"ר שליט"א
 "אחרי החנוּאת קידה,
 "מתכוונים אנו בשורות אלו לבקש את זירוזו של כ"ק אדמו"ר שליט"א לגבאי בית הכנסת להעברת המגבית לטובת מפעלנו הקדוש כמו אשתקד ובשנים שלפני אשתקד.
 "יכולים אנו בשמחה להודיע לאדמו"ר שליט"א כי במשך השנה שחלפה שנת תשכ"ב עלה לנו בעזה"י לעשות גדולות ונצורות, בין בבנין מקואות חדשות ובין בתיקון הישנות או להרחבתם, הוצאנו בשנה זו שנת תשכ"ב לצרכי המקואות וחיזוק הטהרה קרוב למאתיים אלף לירות. אי"ה בעוד ימים מספר יהיה מוכן הדין וחשבון מאושר על ידי רואה חשבון מוסמך ונמציא אותו לידי אדמו"ר שליט"א. כבר אמרנו לא פעם שכל לירה אשר אנו מוציאים למען העזרה לבנין מקואות מהרה משיגים על ידי זה לכל הפחות עוד כסכום הזה מכל מיני מקורות אחרים מקומיים או ממשלתיים.
 "יחד עם זאת, לא נוכל להעלים מעיני כ"ק אדמו"ר שליט"א כי בשעה זו אנו נמצאים במצוקה חמורה מאד אשר לא היתה לנו כדוגמתה מאז הווסד המפעל, חייבים אנו כספים, יש לנו התחייבויות שהתחייבנו לתת חלקנו במקום זה או אחר ועינינו נשואות לחסדי שמים כי נוכל לעמוד בהתחייבויות אלו מפני כי אחרת עלולים להפסיד הרבה יותר מאשר ההתחייבות שלנו.
 "כל זאת מצאנו לנכון להביא לידיעת כ"ק אדמו"ר בידענו ההתענינות שכ"ק אדמו"ר מגלה כלפי המפעל הקדוש הזה ופעולותיו, מאז ועד עתה.

להסדר זה גם השתא בזמן ההוא.
"בברכת כט"ס."

"אין תפקידי להמליץ על מועמדים"

המכתב הבא ללא ספק מדהים, הן בתוכנו
הפרטני והן בתזמון הנדיר שלו – בעיצומם של
מי חודש תשרי תשל"ז:

מי מתאים לעמוד בראש נשיאות המרכז

ב"ה, ערב חג הסוכות תשל"ז, ברוקלין
לכבוד מר אלימלך מרדכי שרייבר
...שלום וברכה,

מכתבך על כל הרצוף בו הגיעני כעת ולמרות
לחץ הזמן של ימים אלו אני ממהר להשיבך.
ראשית, ברצוני להביע את שמחתי הגדולה על
רבוי המקואות וד' יתן לך שתמשיך להודיע חדשות
טובות בתחום זה במספרים גדלים והולכים.
אודות הנושא העיקרי במכתבך על ענין מוני
מנהיג לטהרת המשפחה בארץ ישראל, מיותר לומר
שאין זה תפקידי להמליץ על מועמדים, זה תפקיד
הועד המרכזי שהינך עומד בראשו.

ברם, מכיין ושאלת את דעתי בנידון, ודבר זה הוא
בטח בהשגחה הפרטית, ברצוני לעמוד על נקודה
אחת בשייכות לזה, למרות שזה ענין פשוט ומוכן
מאליו. אבל היות שזו שאלה חשובה אשתדל לענות
בבירור.

בגלל שתפקיד זה הוא בעל חשיבות עליונה לכל
יהודי ויהודי, ללא קשר עם קשריו עם כל חוג שהוא,
אין ראוי שבתפקיד זה יישמש אדם שלא יהיה מקובל
ע"י כל מי שרואה את הענין של טהרת המשפחה
כענין בעל חשיבות עליונה. ליתר ברור: לא ראוי
שאדם זה יהיה מסוכסך עם כמה מהם; ועל מנת
להביע את הענין עוד יותר בגלוי – לא ראוי שאדם
זה לא יחיה בשלום עם העולם הליטאי, מחד, או עם
העולם החסידי מאידך.

דרך אגב, אני נאלץ להבחין בין מה שנקרא
שני העולמות האלה – אך רק, לצערי, בגלל
שרבים מבחינים באופן זה, אבל זה מנוגד ליסודות
החסידות, אשר אחת מאבני היסוד שלה היא המצוה
של "ואהבת לרעך כמוך" המופנית לכל היהודים,

שליט"א את הדין וחשבון האחרון שלנו, לשנת
תשכ"ו, המראה על הוצאות המפעל בשנה
החולפת להקמת מקואות חדשות, שכלול ושיפוץ
מקואות קיימים ולהסברת ערכי שמירת הטהרה
לסכום של קרוב לשש מאות וחמשים אלף לירות!
"השבח וההודי' להשי"ת שהגיענו עד כה ונתן
לנו האפשרות והכוחות לפעול כגון דא. כן יעזרנו
ויביאנו להוספת הפעולות כהנה וכהנה להגדיל
תורה ומצותי', ולהגדיל ולהרחיב את רעיון שמירת
הטהרה והתגשמותה בין אחבנ"י שבאה"ק ת"ו.
"בהזדמנות זו הננו לבקש מכ"ק אדמו"ר
שליט"א בדבר המגבית השנתית הנערכת בבית
המדרש של אד"ש. אנו רואים לחובה להביא
לידיעת כ"ק אד"ש על המצוקה הכספית אשר
השתררה לאחרונה במפעלנו, אשר טעם ידענוה
עד כה, ההכנסות התמעטו לדאבון לב וגם
ההשתתפויות המבוססות מטרם משרדי הממשלה
וכדו', מקוצצות ומתעכבות, אשר כל אלה
מתבטאות גם בהמשך הפעולות. גם הגרון בסכום
של יותר מששים ושתיים אלף לירות משנה העברה
הוא לנטל כבד עלינו, והשי"ת ירחם לנוכח המצב.
"תקותנו תאמצנו, אשר כ"ק אדמו"ר שליט"א
שכה ער וחרד למפעלנו בודאי יוסיף לעודדנו
ולחזקנו בבחי' מוסיף והולך. ויה"ר שחפץ הוי'
בידינו יצליח להרים את קרן הקדושה והטהרה
בארה"ק ובתפוצות ונוכה במהרה לביאת גואלנו
צדק בעגלא דידן בב"א.

"בכל הכבוד וההכנעה הראוי', יהושע בן חיי'
לוי
"המרכז הארצי למען טהרת המשפחה,
ירושת"ו".

בתגובה למכתב זה, בכ"ד טבת תשכ"ז כותב
הרב ח.מ.א. חודקוב ל"הנהלת המרכז הארצי
למען טהרת המשפחה, ירושלים עיה"ק ת"ו, ה'
עליהם יחיו":

"שלום וברכה!

"מאשרים אנו את קבלת מכתבם מי"ג טבת
בדבר בקשתם לסדר מגבית גם התא.

"דברנו עם הרה"ת עוסק בצ"צ וכו' מו"ה יוחנן
שי' גורדון, הגבאי של הביהכנ"ס, שאמר לנו אשר
בשים לב אשר אשתקד סידר את המגבית הזאת
אחר הפסח, מקווה הוא אשר בעזהשי"ת יוכל

מיוחדת לגבי בית כנסת ומקוה. אעפ"י שאפשר להשיג בית כנסת ומקוה ברמלה, הבעיה לגבי בית הכנסת היא העובדה שיש להם נוסח משלהם, ולכן הוצרכו לארגן להם מנין משלהם במקלט. לגבי המקוה הבעיה היא בעיית ריחוק המקום, וכנראה עוד כמה תורות המונעים בעדם מלהשתמש במקוה העירונית. ואעפ"י שיש מקוה של חב"ד בלוד, ויש כמה מעולי גרוזיה הגרים שם, אבל עדיין נותרה עוד בעיית ריחוק המקום.

לאור האמור לעיל, קבלתי בקשה להתערב לטובתם כדי שיהיה להם בית כנסת ומקוה משלהם. מכיון שאתה ב"ה בונה מקואות נוספים בארץ ישראל, אני שולח לך את בקשתי במכתב אקספרס, בתקוה שלא רק שתשמם ברשימתך, אלא תתן להם עדיפות מיוחדת על אחרים. מיותר לציין, שהעובדא שהם רק עתה באו לארץ חדשה, נותנת משנה חשיבות שיהיה להם את כל הסידורים הדתיים שהם צריכים, מכיון שההתחלה היא העיקר, וזה מאפשר את עמידתו הרוחנית של דור העתיד. החשיבות והדחיפות של מצבם היא יותר מובנה מכיון שנשים שלהם, ונשים צעירות מעורבות בהם, וכו', "ודי למבין" ואין צורך נוסף להאריך בזה.

בברכה,

מ. שניאורסאהן.

וכו', "ודי למבין" ואין צורך נוסף להאריך בזה.

בברכה,

מ. שניאורסאהן.

הכוללים את ארבעת הסוגים שמשמלים ארבעת המינים (אתרוג, לולב, הדסים וערבות) כפי שאמרו חכמינו ז"ל; ולא בדרגות שונות של אהבה, כי אם נאהבה אשר הופכת את ארבעת הסוגים – למצוה אחת.

אם כן ד' יתן לך שתוכל מעתה לבשר לנו בשורות טובות ומשמחות
בברכה חג שמח.

מ. שניאורסאהן

נב. כרגיל, אני מצרף המחאה אישית עבור מקואות חדשות, אך היות ואינני זוכר בדיוק את מספרן ומה "חשבונני" שזה יהיה "על החשבון".

מצוקת יהודי גרוזיה

עם עליית יהודי גרוזיה כותב הרבי למר שרייבר:

ב"ה, ה' טבת תשל"ג

מר אלימלך מרדכי שרייבר

ברוקלין.

שלום וברכה,

אני מצרף לזה את תרומתי הרגילה, בלי נדר, עבור המקוה הנוספת.

המטרה השניה של כתיבת מכתב זה וזוהי הסיבה

לשיגורו אקספרס, היא:

בודאי ידועה לך מצוקתם של יהודי גרוזיה שבאו לארץ ישראל והבעיות שיש להם מאז בואם לארץ. לפני כמה ימים בא לידיעתי שקבוצה של העולים האלו אשר נמצאים ברמלה, ליד לוד, יש להם בעיה

הלכות ומנהגי חב"ד

שבת קודש פרשת נח

א' במרחשוון – ב' דראש-חודש

[להשלים את התפילה החסרה. כמובן – ללא הזכרת 'יעלה ויבוא'].

יום שישי

ז' במרחשוון

יום חמישי בלילה – אור ליום שישי. בתפילת ערבית הערב, מתחילים בארץ-ישראל לשאול 'טל ומטר' בברכת השנים⁷.

בן ארץ-ישראל הנמצא בחוץ-לארץ, ובן חו"ל הנמצא בארץ-ישראל – כל אחד מהם ישאל כבני הארץ שנמצא בה⁸.

אם התחיל לשאול בארץ-ישראל בז' במרחשוון ואחר-כך יצא לחו"ל, ממשיך לשאול כבני ארץ-ישראל; אך אם נעשה שליח ציבור – ישאל בחזרת הש"ץ כבני חו"ל⁹.

אין מפסיקים כדי להכריז 'טל ומטר' לפני תפילת שמונה-עשרה¹⁰.

שכח 'טל ומטר'¹¹ ונזכר בתוך הברכה, קודם

שחרית: יעלה ויבוא, חצי הלל, שיר-שלי-יום, ברכי נפשי, קדיש יתום. מוציאים שני ספרי-תורה.

בספר הראשון קוראים לשבעה עולים בפרשת נח, מניחים את ספר-התורה השני על הבימה ואומרים קדיש. הגבהה וגלילה.

בספר השני קוראים למפטיר: 'וביום השבת... ובראשי חדשיכם... ונסכו'. הגבהה וגלילה. הפטרה: "השמים כסאי" (ישעיהו ס"ו)¹, ובסופה חוזרים שוב את הפסוק "והיה מדי חודש", כנדפס. קרא הפטרה אחרת – קורא אחריה 'השמים כסאי', ואם נזכר אחר הברכות – קורא אותה בלא ברכה². אין אומרים 'אב הרחמים'.

מוסף: 'אתה יצרת'. טעה ואמר 'תיקנת שבת' לא יצא³. יום התועדות⁴.

מנחה: בקריאת התורה בפרשת 'לך-לך', במנחת שבת, וכן בימי שני וחמישי, קוראים לעליית 'לוי עד 'והכנעני אז בארץ'; ולישראל: 'זירא ה' אל אברם... וחיתה נפשי בגללך'⁵. אין אומרים פסוקי 'צדקתך'.

שכח 'יעלה ויבוא' במנחה, ונזכר בערבית של מוצאי-ראש-חודש – מתפלל שתיים, הראשונה לערבית, והשניה בתורת 'תפילת נדבה' דווקא⁶.

(1) ספר-המנהגים עמ' 32. לוח כולל-חב"ד.

(2) לוח כולל-חב"ד.

(3) שם. המקורות ופרטים בזה (לא כולם ככתוב שם) הובאו בהתקשרות גיליון תקי"ז עמ' 15.

(4) היום-יום, ל' ניסן.

(5) ספר-המנהגים עמ' 14. לוח כולל-חב"ד. הטעם הוא, כנראה, כדי להתחיל ולסיים בדבר טוב (רמ"א ס"ו ס"ק קלח. ועיין שערי-אפרים שער ז' ס"ז ונו"כ).

(6) לוח כולל-חב"ד, משו"ע אדה"ז סי' קח סי"ז. בתפילה הראשונה יאמר 'אתה חוננתנו, אבל לא בשנייה (שם סט"ז).

(7) שו"ע אדה"ז סי' קיז ס"א.

(8) והוסיף על כך הרבי: "[ולכאורה: (1) יש לצרף לפסק-דין זה גם העניין ד'לא תתגודדו'. (2) צריך-עיון-גדול מפני מה לא פסקו שבדעתו לחזור – במשך ימי הגשמים – ישאל מטר ב'שומע תפילה' כחצו. ויש לעיין בברכיי"וסף, ואינו תחת-ידי"] (מתוך מענה שנדפס בלקוטי שיחות כרך יט עמ' 464, שערי הל' ומנהג או"ח ח"א סי' ע = שלחן מנחם (או"ח) ח"א סי' עז. וב'התקשרות' גיליון תרמ"ד עמ' 18 נסמן לאחרונים העוסקים בזה).

(9) ברכיי"וסף ורוב האחרונים לשו"ע או"ח סי' קיז. קצות-השולחן סי' כא ס"י.

(10) לוח כולל-חב"ד. אבל יש לטפוח על השולחן כדי להזכיר זאת לציבור (כנהוג בראש-חודש, ראה בגיליון 'התקשרות' הקודם; ובקל-יחומר מזה, שהרי שאלת הגשמים מעכבת, משא"כ יעלה ויבוא בליל ר"ח). ואכן מסר הרה"ח ר"ל ש"י גרונר, שלמיטב זכרונו, פעם שאל אותו כ"ק אדמו"ר נשיא דורנו למה לא טפחו על השולחן להזכיר אמירת 'טל ומטר'.

(11) מכאן ואילך על-פי שו"ע אדה"ז סי' קיז ס"ד-ה, לוח כולל-חב"ד, קצות השולחן סי' מז בבדי השלחן ס"ק ג, והמבואר בפרטות בעניין 'למדני חוקך' בהתקשרות גיליון ת"ת עמ' 16 [בשניונים ממש"כ בשנים שלפני גיליון ה'ל].

חוזר לראש התפילה¹³.

בשערי תשובה שם כ' בשם הריטב"א שכאשר חוזר לראש התפילה אין צריך לומר "אדני שפתי תפתח" (ובערוך השולחן ס"ח תמה ע"ז, שהרי תיקנו לומר פסוק זה קודם התפילה, ועתה הברכות מפסיקות בינו לבין הפסוק, והן כבר בטלו. אבל ראה הנסמך בס' אשי ישראל פל"ט הע' מד, שלא בטלו לגמרי). ובקצות השולחן סי' כא בבדי השולחן ס"ק ה כתב שאם סיים תפילתו וחוזר לראש, ה"ה ממש כמתחיל תפילה חדשה וצריך להמתין כדי הילוך ד"א, ולכן פסק (גם בפנים שם) שאז יתחיל מ"אדני שפתי תפתח". אבל להלן (משנה אחרונה?) בבדי השולחן סו"ס עח הביא מהשע"ת סי' תכב ס"ק ג מס' שלמי חגיגה ע"פ הריטב"א, שגם מי שסיים לומר תחנונים וחוזר לראש התפילה, א"צ לומר פסוק זה, ונשאר בצ"ע.

"ה" של סיום הברכה, חוזר ל"ותן טל ומטר" וממשיך כסדר.

נזכר אחר שאמר "ה" שם, מסיים הברכה ואומר "ותן טל ומטר לברכה" קודם "תקע בשופר"¹².

נזכר לאחר שהתחיל "תקע", יאמר זאת בברכת "שמע קולנו", לפני "כי אתה שומע".

שכת גם שם, ונזכר אחר ה' של סיום הברכה, יסיים החתימה ויאמר זאת שם.

נזכר לאחר שהחל "רצה", חוזר ל"ברך עלינו" (אם נזכר לאחר שאמר שם ה' של סיום ברכת 'רצה' ואילך, יאמר "למדני חוקיך" ויחזור ל"ברך עלינו"). נזכר לאחר שסיים "יהיו לרצון" האחרון,

(12) קצות השולחן סי' כא ס"ט, דלא כערוך השולחן סי' קיז ס"ו.

הפצת היהדות: ספר חובה לשליח ולכל יהודי

החובה לקרב יהודים לתורה ואיך לעשות זאת - לאור תורתו והזרכותיו של כ"ק אדמו"ר מליובאוויטש

הספר מציג את גישתו הייחודית של הרבי לנושא זה, מפרט את שפע הברכות המובטחות לעוסקים בכך, ומביא שלל הוראות באשר לכל ההיבטים בפעולת קירוב הלבבות

- ליקוט: הרב אברהם שמואל בוקיעט • עריכה: מנחם ברוד
- הוצאת צאגו"ח • 368 עמודים

פקודת יום

הזמן לפרסם אלוקות בעולם

חודש תשרי הוא "מרובה במועדות", ועד כדי כך שגם ימי החודש שאינם "מועדות", בטלים ברוב לגבי ה"מועדות", כך שבמשך כל החודש כולו נמצא יהודי במעמד ומצב שלמעלה מעניני חול - ע"ד ובדוגמת ענין ה"מבול", שכל המציאות כולה מכוסה במים, רוחניות וקדושה.

אמנם, תכלית הכוונה היא - עבודה ופעולה בעולם דוקא, שזוהי העבודה דכל השנה כולה, החל מחודש מר-חשון.

...כאשר מגיע חודש מר-חשון, ועומדים ליפרד איש מרעהו, לצאת מבית-הכנסת ובית-המדרש של נשיא דורנו ולנסוע ל"חוצה" (כל אחד לפי ענינו) - יש לזכות שיציאה ונסיעה זו היא "שליחות קדושה": לעשות לו ית' דירה בתחתונים, בעולם שהוא במעמד ומצב ד"יבשה הארץ", ע"י העבודה בעיני התורה ומצוותי' - "כהלכתה".

...כאשר יהודי הולך למקום מסויים - הרי זה מצד ההשגחה העליונה ("מה' מצעדי גבר כוננו"), שהביאה אותו למקום ההוא כדי "לשכן שמו שם", לפרסם אלוקות בעולם.

זוהי אפוא השליחות המוטלת על כאו"א מישראל - כפי שהורה הבעש"ט, ומסר להמגיד, והמגיד לאדמו"ר הזקן וכו', עד לנשיא דורנו, ועל ידו, לכל אחד ואחת מאתנו, הקטנים עם הגדולים והקטנות עם הגדולות - שתכלית הכוונה דכל הענינים היא כדי להשלים את שליחותו של הקב"ה לעשות לו ית' דירה בתחתונים.

(משיחת א' דר"ח מר-חשון תשמ"ו - תורת מנחם תשמ"ו, כרך א', עמ' 491 ואילך)

לזכות

אנשי החסד הדגולים

הרה"ח ר' אברהם משה דייטש והרה"ח ר' גבריאל גופין שיחיו
ולע"נ האחים הרה"ח ר' זלמן יודא ור' יוסף יצחק,
בני הרה"ח ר' שלום ישע' ע"ה דייטש